

ע"פ 57521/05/15 - ג'ואן בנא נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 57521-05-15 בנא נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת הבכירה אסתר הלמן, אב"ד
 כב' השופטת יפעת שטרית
 כב' השופט סאאב דבור
המערער ג'ואן בנא
נגד מדינת ישראל
המשיבה

ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום בנצרת, כב' השופט ח. סבאג, בתיק 46657-01-14

פסק דין

השופטת יפעת שטרית:

מבוא:

1. בפנינו ערעור על הכרעת דינו בת"פ 46657-01-14 של בימ"ש השלום בנצרת (כב' סגן הנשיא, השופט חנא סבאג), מיום 15/4/15, אשר הרשיע את המערער על יסוד הודאתו בעבירה שעניינה, ניסיון לקבלת דבר במרמה.

הערעור מופנה כנגד החלטת ביהמ"ש קמא, כאמור, להרשיע את המערער בדין.

2. המערער ונאשם נוסף, עזיז דיראוי (להלן: "**הנאשם הנוסף**"), הודו בבית המשפט קמא בכתב אישום מתוקן בעבירה שעניינה, ניסיון לקבלת דבר במרמה - עבירה לפי סעיפים 415 (רישא) + 25 + 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

3. כעולה מכתב האישום המתוקן, בסמוך למועד המבחן שנערך ביום 2/2/12, הוסכם בין המערער לבין הנאשם הנוסף, באמצעות אחר, שזהותו אינה ידועה למשיבה, כי הנאשם הנוסף יעביר את פתרון המבחן למערער באמצעות הודעות SMS במהלך המבחן בו נבחן המערער במועד זה.

4. כעולה מכתב האישום המתוקן, הנאשם הנוסף קיבל בדרך שאינה ידועה למשיבה את שאלות המבחן בטרם החל.

במהלך המבחן שנערך ב"מכללת עמק יזרעאל", העביר הנאשם הנוסף למערער את פתרון המבחן (שנערך רובו בשיטת "המבחן האמריקאי") במסרונים SMS, אולם המערער נתפס במהלך המבחן ובטרם הספיק להשלימו.

5. הצדדים הגיעו להסדר טיעון בבית המשפט קמא ולפיו, המערער והנאשם הנוסף יודו בעובדות כתב האישום המתוקן, כאשר המשיבה תבקש להרשיע את המערער והנאשם הנוסף מיד לאחר קבלת הודאתם ומנגד, המערער והנאשם הנוסף יבקשו שלא להרשיעם בטרם קבלת תסקירי שירות המבחן בעניינם ורק לאחר קבלת התסקירים יטענו הצדדים באופן חופשי הן באשר לשאלת ההרשעה והן באשר לענישה.

6. ביום 1/10/14 ולאחר שהודו בעובדות כתב האישום המתוקן, הופנו המערער והנאשם הנוסף לקבלת תסקירי שירות המבחן בעניינם, בטרם הרשעה.

7. ביום 15/4/15 ולאחר שהתקבלו תסקירים מאת שירות המבחן, החליט ביהמ"ש קמא להרשיע בדין את המערער והנאשם הנוסף בעבירה נשוא כתב האישום המתוקן והשית על כל אחד מהם מאסר מותנה וקנס בסך 1,000 ₪ שחולק לשיעורים.

הכרעת דינו של ביהמ"ש קמא:

8. בהכרעת דינו הדגיש ביהמ"ש קמא את פסיקת ביהמ"ש העליון ולפיה, אדם בגיר שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בדין ויישא את עונשו ואילו החריג לכלל הינו, הימנעות מהרשעה בדין של בגיר. בהקשר זה הפנה ביהמ"ש קמא לפסיקה רלוונטית ובכלל זה לע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ב(3) 337 (להלן: "**הלכת תמר כתב**"). כך ציין ביהמ"ש קמא, כי בעבירות חמורות חייב ביהמ"ש "להטביע חותם פליליות" ע"י הרשעת נאשם, שאם לא כן, עלול הוא להעביר מסר הפוך מן המתחייב, כאילו מדובר בעבירה שהיא "נסלחת".

9. בנסיבות המקרה דנן בא ביהמ"ש קמא לכלל מסקנה, כי לא מתקיימים התנאים המצטברים הקבועים בהלכת כתב ולא מצא, כי מתקיימות אותן נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה מכלל הברזל של הרשעה בדין.

10. עוד קבע ביהמ"ש קמא, כי הנאשם הנוסף והמערער תכננו מעשה רמיה, כאשר הנאשם הנוסף השיג את המבחן הפסיכומטרי מאדם שזהותו אינה ידועה למשיבה, העביר את תשובות המבחן בהודעות SMS למערער, בעוד המערער בזמן הבחינה מעתיק את התשובות שקיבל מהנאשם הנוסף, כל זאת במטרה להשיג ציון גבוה במבחן.

11. ביהמ"ש קמא ציין עוד, כי במעשיהם פגעו המערער והנאשם הנוסף פגיעה קשה בעיקרון טוהר הבחירות, בניסיון להשיג במרמה ציון שייתן למערער יתרון על יתר הנבחנים הניגשים ולומדים לבחינת הפסיכומטרי ובכך לפגוע קשות בעיקרון השוויון בין הנבחנים. עוד קבע ביהמ"ש קמא, כי על ביהמ"ש להעביר מסר חד וברור לכל הציבור ובמיוחד לסטודנטים בתחילת דרכם, כי דרך זו אינה משתלמת.

ביהמ"ש קמא הפנה לפסיקה רלוונטית בסוגיה זו וציין בהקשר זה, כי בתי המשפט מדברים בגנות התופעה המכוערת של השגת הישגים אקדמיים בדרכי רמיה ומטים את הכף לעבר הרשעת נאשמים שביצעו מעשים כגון דא.

בנסיבות אלו, כך לדידו של ביהמ"ש קמא, ויתור על הרשעה בדין, יש בו כדי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים דוגמת הוקעת המעשה ושיקולי ההרתעה.

12. ביהמ"ש קמא קבע עוד, כי נוכח מסקנתו זו, הרי שמתייטר הצורך לבחון את קיומו של התנאי השני המצטבר כקבוע בהלכת "כתב" ולפיו, הרשעה בדין עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומם של הנאשמים ובכל זאת בחן סוגיה זו ולא שוכנע, כי הרשעה בגין תפגע בהכרח בשיקומם של המערער והנאשם הנוסף.

13. ביהמ"ש קמא היה מודע להיות המערער והנאשם הנוסף חסרי עבר פלילי וכי מדובר בעשייתם הראשונה בפלילים ואולם, לא מצא, כי מתקיימת נסיבה ספציפית ממשית, אשר יש בה כדי להצדיק את אי הרשעתם בדין.

14. בעניינו של המערער, אשר הינו כיום סטודנט למשפטים שעה שנטען, כי הרשעתו בדין תפגע בסיכויי להתקבל להתמחות, קבע ביהמ"ש קמא, כי לא שוכנע בדבר קיומה של פגיעה חמורה בעתידו וכי לא יוכל לעסוק במקצוע בו בחר. בהקשר זה ציין ביהמ"ש קמא, כי הדעת נותנת, כי הרשעה תציב בפני המערער מכשול מסוים, אולם אין עסקינן במכשול בלתי עביר ושיקול הדעת נתון ללשכת עורכי הדין אשר בפניה יובא העניין בבוא העת, כפי הקבוע בסעיף 27 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א - 1961 (להלן: "**חוק לשכת עורכי הדין**").

15. זאת ועוד, ביהמ"ש קמא אף עיין במסמכים שהוצגו בפניו ובא לכלל מסקנה, כי אין בהרשעת השניים בדין כדי למנוע מהם מלעסוק לחלוטין במקצועות שהם לומדים (יצוין, כי הנאשם הנוסף הינו סטודנט ללימודי הנדסת חשמל, שנה שניה).

16. בנסיבות אלו, בא ביהמ"ש קמא לכלל מסקנה, כי גם לא התקיימו במקרה דנן נסיבות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות את אי הרשעת המערער והנאשם הנוסף בדין, עד כדי העדפת שיקולי השיקום של השניים על פני השיקול הציבורי והצורך בהרתעה ובגינוי.

17. ביהמ"ש קמא אף היה מודע להמלצות שירות המבחן כפי התסקירים שהוגשו בעניינם של המערער והנאשם הנוסף, אשר המליץ להימנע מהרשעתם בדין ואולם ציין בהקשר זה, כי המלצת שירות המבחן הינה בבחינת

המלצה בלבד וביהמ"ש הוא זה שבסופו של יום שוקל מערכת שיקולים רחבה יותר. ביהמ"ש קמא אף היה מודע לפסיקה שהוגשה ע"י הנאשמים ואולם ראה לאבחן אותה מנסיבות המקרה דנן.

טיעוני המערער:

18. בהודעת הערעור שבכתב ציין ב"כ המערער, כי בהיות המערער בן 19 שנים, הוא ניסה לפתור מבחן בעזרת מסרונים שקיבל מאחר וכי כעבור כשנתיים ממועד ביצוע העבירה, הוגש כנגדו וכנגד הנאשם הנוסף כתב אישום.

19. ב"כ המערער ציין, כי בתסקיר שהוגש בעניינו של המערער, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו בדיון ולהשית עליו צו של"צ בהיקף 180 שעות.

לטענת ב"כ המערער, טעה בית המשפט קמא בהחלטתו להרשיע את המערער בדיון נוכח נסיבות ביצוע העבירה, גילו הצעיר, הזמן שחלף, הסיכון הברור לעתידו לעומת הנזק שייגרם לציבור בהימנעות מהרשעתו וכן טען, כי הרשעתו הינה בניגוד לקביעות בית המשפט העליון בהלכת "תמר כתב" והפסיקה שבאה בעקבותיה.

20. עוד הוסיף וטען ב"כ המערער, כי שגה בית המשפט קמא עת דחה את המלצתו המפורשת של שירות המבחן בעניינו של המערער ויצר אשליה ותחושת הסתמכות שעה שלאחר הודאת המערער והנאשם הנוסף, בניגוד לעמדת המשיבה, נמנע מלהרשיעם בדיון טרם הוגשו תסקירים מאת שירות המבחן בעניינם ובטרם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש.

21. בנסיבות אלו, עותר ב"כ המערער לביטול הרשעת המערער בדיון ובהתאמה, לביטול גזר דינו של בית המשפט קמא ותחת זאת, להשתת צו של"צ, כפי המלצת שירות המבחן.

22. בדיון מיום 13/10/15, בהשלמת טיעוניו בעל פה, חזר וטען ב"כ המערער, כי עניינו של המערער עומד בשני התנאים המצטברים הקבועים בהלכת "תמר כתב". בהקשר זה הדגיש, כי המערער עתיד להיות עו"ד והותרת הרשעתו בדיון תפגע בו. עוד ציין, כי משפחת המערער עשתה מאמץ של ממש כדי לאפשר למערער ללמוד. ב"כ המערער אף הציג אישור עדכני מאת "המרכז האקדמי למשפט ולעסקים" ולפיו, המערער לומד בשנה שלישית ללימודי תואר ראשון למשפטים.

בנסיבות אלו, טען ב"כ המערער, כי ככל והרשעת המערער תיותר על כנה, הרי שהוא לא יוכל להתקבל כחבר בלשכת עורכי הדין, להיות עו"ד ואף לא יוכל להשתלב כמשפטן באקדמיה, או לשמש כיועץ משפטי.

ב"כ המערער הוסיף והפנה לאמור בתסקיר ולפיו, הנאשם הודה במעשיו והביע חרטה מלאה עליהם.

כן טען, כי סוג העבירה מאפשר לסיים את ההליך ללא הרשעת המערער בדיון.

23. בהשלמת טיעוניו בדיון מיום 16/2/16 ולאחר שהוגש תסקיר עדכני בעניינו של המערער, התייחס ב"כ המערער לגילו הצעיר של המערער בעת ביצוע העבירה ופסיקת בית המשפט העליון בסוגיה זו. ב"כ המערער הוסיף והפנה לאסופת פסיקה אשר במסגרתה נמנעו בתי המשפט מהרשעת נאשמים שביצעו מעשים דומים למקרה דנן ושנסיבותיהם האישיות דומות אף הן.

טיעוני המשיבה:

24. במסגרת טיעוניה עתרה המשיבה לדחיית הערעור. המשיבה הפנתה לפסק דינו של בית משפט קמא וטענה, כי הוא מפורט ומנומק ולדידה, לא נפלה בו כל טעות ואין מקום להתערב בו.

25. כן התייחסה המשיבה לתנאים המצטברים הקבועים ב"הלכת כתב". באשר לתנאי ולפיו, על ההרשעה לפגוע בגיעה קשה בשיקום המערער, טענה המשיבה, כי המערער דן אינו שונה מנאשמים אחרים, סטודנטים, אשר עמדו בפני בתי משפט שונים במקרים דומים והורשעו בדיון.

26. בהקשרו של המערער טענה המשיבה, כי ללשכת עורכי הדין ישנו שיקול דעת האם לאפשר למערער לגשת למבחני הלשכה ולקבל הסמכה כעו"ד. כן טענה, כי נוכח אופי העבירה שביצע המערער, הרי שיש רלוונטיות רבה לסוגיית ההרשעה ושאלת אפשרות שילובו של המערער בחברה כעו"ד, כמו גם המסר שיועבר במקרה כגון זה.

27. בדיון מיום 16/2/16 ולאחר שהוגש תסקיר משלים בעניינו של המערער, חזרה המשיבה ועתרה לדחיית הערעור. בהקשר זה טענה, כי על המערער, בעתירתו, כי תבוטל הרשעתו, לחלוף על פני מספר משוכות. האחת היא העובדה, כי עניין לנו בערכאת ערעור אשר לא תתערב בפסק דינו של בית המשפט קמא, אלא אם נפלה בו טעות קיצונית. המשוכה השנייה היא סוגיית "אחידות הענישה", שעה שאין מקום לערוך אבחנה בין עניינו של המערער לבין עניינו של הנאשם הנוסף. בהקשר זה הדגישה המשיבה, כי בעל האינטרס במעשה הרמייה ומי שעתיד היה ליהנות מפירותיה הוא המערער דווקא. לפיכך, לא יעלה על הדעת, כי הנאשם הנוסף יסיים את עניינו עם הרשעה, למרות שהוא עם אותם נתונים כמו המערער בהיותו בחור צעיר ללא הרשעות קודמות ואילו הרשעת המערער תבוטל. עוד טענה המשיבה, כי השוני היחיד בין השניים הוא היות המערער סטודנט למשפטים, בעוד שהנאשם הנוסף סטודנט להנדסת חשמל.

28. ב"כ המשיבה הגישה אסופת פסיקה במקרים בהם נדונו סטודנטים חסרי עבר פלילי, אשר עברו עבירות דומות והורשעו בדיון.

ההליכים שבפנינו:

29. הן המערער והן הנאשם הנוסף ערערו על הכרעת דינו של בית משפט קמא ועל החלטתו להרשיעם בדיון.
30. בדיון מיום 13/10/15, נשמע הדיון בשני הערעורים במאוחד ולאחר שנשמעו טיעוני הצדדים, ניתנה החלטה בדבר הפרדת הדיון בערעורים. בעניינו של המערער ניתנה החלטה ולפיה, שירות המבחן התבקש להגיש תסקיר משלים בעניינו, אשר יבחן את סיכויי שיקומו של המערער וכן יתייחס למידת הפגיעה בו באם תיוותר ההרשעה על כנה, תוך שצוין בהחלטה שם, כי אין בכך כדי להביע עמדה לגופו של עניין.
- כן נקבע, כי באותו מועד אף יתאפשר לב"כ המערער להציג פסיקה רלוונטית התומכת בטענותיו.
31. באותו מעמד ניתן פסק הדין בערעורו של הנאשם הנוסף (ע"פ 58494-05-15) ואשר במסגרתו, נדחה ערעורו.
- לפיכך, הרי שפסק דין זה, כאמור, מתייחס לעניינו של המערער בלבד.

תסקירי שירות המבחן:

32. בשל העובדה, כי שירות המבחן התבקש בהליך שבפנינו להגיש תסקיר משלים ועדכני בעניינו של המערער וכדי שתונח התמונה בכללותה, הרי שיובאו גם עיקרי הדברים שעלו מהתסקיר המקורי שהוגש בעניינו של המערער בפני בית משפט קמא.
33. בתסקיר המקורי צוין, כי המערער לוקח אחריות מלאה לביצוע העבירה ומבטא צער וחרטה. המערער טען בפני שירות המבחן, כי הוא מבין כיום את חומרת מעשיו וחושש, כי הרשעתו בדיון תחסום בפניו אפשרויות תעסוקתיות בעתיד, כמו גם קבלת רישיון עו"ד.
- שירות המבחן בא בהמלצה להטיל על המערער צו של"צ בהיקף של 180 שעות ומקום בו מדובר בעבירה ראשונה ויחידה של המערער לגביה הוא מקבל אחריות ומוכן לשאת בתוצאותיה, כמו גם על מנת שלא לפגוע בעתידו של המערער, בא שירות המבחן בהמלצה להימנע מהרשעת המערער בדיון.
34. בתסקיר המשלים שהוגש בהליך שבפנינו (נושא תאריך 31/12/15), צוין, כי לא נפתחו כנגד המערער תיקי חקירה משטריים מאז ביצוע העבירה דנן. כן צוין, כי המערער שילם את הקנס שהושת עליו בגזר דינו של בית המשפט קמא.

שירות המבחן הוסיף וציין, כי בפגישתו עם המערער עולה התרשמות זוהי לזו שהובאה בתסקיר המקורי שהוגש ולפיה, מדובר בבחור צעיר בשלהי גיבוש זהותו העצמית. המערער מסר, כי הוא ממשיך בלימודיו וכי כיום הינו תלמיד שנה ג' בלימודי משפטים ובמקביל, הוא עובד בעבודות מזדמנות באזור מגוריו במעונות.

35. המערער ביטא בפני שירות המבחן חשש מהרשעתו בדין ומההשלכות שיהיו לכך על המשך חייו, בין היתר, מבחינת תיוגו בחברה ובמשפחה. כן ניכר חשש מפגיעה בעתידו המקצועי והתעסוקתי בכלל ובתחום עריכת הדין בפרט. המערער הציג בפני שירות המבחן אישור המעיד על פגיעה עתידית צפויה באשר לקבלתו כחבר בלשכת עורכי הדין, לפי סעיף 44 לחוק לשכת עורכי הדין.

36. מבלי להתעלם מאופי ומחומרת העבירה, סבור שירות המבחן, כי יש מקום להתחשב גם בגילו הצעיר של המערער, העדר עבר פלילי, לקיחת אחריות והבעת חרטה, זאת לצד התרשמות שירות המבחן מקיומה של הרתעה משמעותית בעקבות קיומו של ההליך הפלילי הנוכחי כנגדו, אשר תביא להפחתה בסיכון להישנות עבירות מרמה.

37. לפיכך, בא שירות המבחן בהמלצה להעדיף את סיכויי השיקום ולמנוע פגיעה עתידית בעיסוקו של המערער וחזר על המלצתו לשקול ביטול הרשעת המערער בדין ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של 180 שעות.

דין והכרעה:

38. מושכלות יסוד הן, כי אין ערכאת הערעור מתערבת, אלא מקום בו נפלה בהחלטת בית משפט קמא טעות מהותית, או ניכרת סטייה ממדיניות הענישה הראויה. ראה בהקשר זה ע"פ 5678/14 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (26/5/15) וכן 3091/08 **טרייגר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29/1/09); ע"פ 6453/12 **הדרה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], פסקה 7 (13/5/13).

39. עוד יצוין, כי שיקול הדעת האם להימנע מהרשעה נתון לערכאה הדיונית ועל המבקש להתערב בהחלטתה לשכנע, כי נפלה טעות בולטת בהחלטה זו, עד כי ערכאת הערעור תתערב בה.

40. בענייננו, כך לדידי, לא נפלה כל טעות בהכרעת דינו של בית משפט קמא ובהחלטתו להרשיע את המערער בדין ולפיכך, אין מקום להתערב בה.

41. הכלל הוא, כי מי שביצע עבירה פלילית יורשע בדין. החריג הוא, הימנעות מהרשעה. בהלכת "תמר כתב" נקבע, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד, כי על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

42. באשר לתנאי ולפיו, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, אני סבורה, כי בדין קבע בית המשפט קמא, כי תנאי זה אינו מתקיים בענייננו.

המערער והנאשם הנוסף אכן, כקביעת בית המשפט קמא, תכננו מעשה רמיה. הנאשם הנוסף השיג את המבחן מאחר, העביר את תשובות המבחן בהודעות SMS למערער, אולם המערער נתפס בקלקלתו במהלך המבחן ובטרם הספיק להשלימו.

בנסיבות אלו, הרי שדווקא המערער שבפנינו, הוא זה שהיה אמור ליהנות מפירות הרמיה ובעל האינטרס במעשה רמיה זה.

43. בדין קבע בית המשפט קמא, כי במעשיהם פגעו המערער והנאשם הנוסף בעיקרון טוהר הבחירות וכי על בית המשפט להעביר מסר חד וברור לציבור בכללותו ולציבור הסטודנטים בפרט, כי דרך זו אינה משתלמת.

זאת ועוד, במעשים אלו טמונה חומרה של ממש, שעה שבמקום להשיג הישגים לימודיים ביושר ובשקיפה כפי שעושים יתר הסטודנטים, ניסה המערער לעשות כן בדרך הרמיה.

ראה בהקשר זה ע"פ 71568/03 (מחוזי ת"א) **מדינת ישראל נ' עיזאלאדין בן איסחאק אישנייה** [פורסם בנבו] (15/12/04), שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"...נראה לנו כי יש ממש בערעור המדינה. לצערנו, כערכאת ערעור ששומעת ערעורים רבים, אנו נתקלים שוב ושוב באותם מקרים של זיוף תוצאות של בחינות שונות, בין אם מדובר בבחינה פסיכומטרית ובין אם בבחינות כניסה אחרות לגופים או מוסדות שונים. מדובר בתופעה נפוצה. העבירות במקרה זה קלות מאוד לביצוע, שעל כן הפיצוי לביצוען כנראה רב. עובדה זו ממחישה את הצורך להילחם בהן. לא שוכנענו כי זהו המקרה החריג שבו יש לסיים את ההליך ללא הרשעה....".

44. בנסיבות אלו, בדין בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי ויתור על ההרשעה בנסיבות המקרה דנן, יפגע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים כדוגמת הוקעת המעשה ושיקולי ההרתעה. אף אני סבורה, כדעת בית המשפט קמא, כי לא מתקיים במקרה דנן התנאי המצטבר הקבוע ב"הלכת כתב", כמפורט לעיל.

45. הגם שעניין לנו בתנאים מצטברים, נבחן לגופו של עניין גם את התנאי האחר הקבוע ב"הלכת כתב" ואשר עניינו, כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. בית המשפט קמא היה מודע ללימודיו האקדמיים של המערער והיותו סטודנט למשפטים, כמו גם רצונו וכוונתו להתקבל כחבר בלשכת עורכי הדין ולעסוק במקצוע עריכת הדין. למרות זאת, בית המשפט קמא לא שוכנע בקיומה של פגיעה חמורה בעתידו של המערער וכי

המערער לא יוכל לעסוק במקצוע בו בחר.

בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי הרשעת המערער תציב בפניו מכשול מסוים, אך אין עסקין במכשול בלתי עביר וכי שיקול הדעת נתון ללשכת עורכי הדין, אשר בפניה יובא העניין בבוא העת, כקבוע בסעיף 27 לחוק לשכת עורכי הדין.

46. גם בהקשר זה לא מצאתי, כי נפלה שגגה במסקנתו זו של בית המשפט קמא, עד כי ערכאת הערעור תתערב בה. אכן הדעת נותנת, כי הותרת הרשעת המערער על כנה, תציב בפניו מכשול בקבלתו ללשכת עורכי הדין, אולם אין עסקין בסתימת הגולל על עתידו של המערער ועל יכולתו להתקבל כחבר בלשכת עורכי הדין ובהמשך, לעסוק במקצוע עריכת הדין.

סעיף 27 לחוק לשכת עורכי הדין קובע כדלקמן:

"הלשכה רשאית, לאחר שנתנה למועמד הזדמנות לטעון טענותיו לפניה, שלא לרשמו כמתמחה על אף כשירותו לפי סעיף 26, אם נתגלו עובדות שלאורן סבורה הלשכה שהמועמד אינו ראוי לשמש עורך דין. סירבה הלשכה לרשום מתמחה, תודיע למועמד את נימוקיה בכתב".

סעיף 44 לחוק לשכת עורכי הדין קובע כדלקמן:

"(א) הלשכה רשאית, לאחר שנתנה למועמד הזדמנות לטעון טענותיו לפניה, שלא לקבלו כחבר הלשכה, על אף כשירותו -

(1) אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון, והלשכה סבורה שלאור הרשעה זו אין הוא ראוי לשמש עורך דין.

(2) אם נתגלו עובדות אחרות - בין ע"י פסק דין של בית דין משמעתי או ע"י התנגדות שהוגשה לפי סעיף 43, ובין בדרך אחרת - והלשכה סבורה שלאור עובדות אלה אין המועמד ראוי לשמש עורך דין;

·
·

47. מהאמור לעיל עולה, כי ללשכת עורכי הדין מסור שיקול הדעת לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו וסוגיית ההרשעה או אי ההרשעה בדין, אינה קריטריון יחיד המכריע את הקבלה ללשכת עורכי הדין או את דחייתה אלא, הדברים נבחנים על פי מכלול הנסיבות ובוודאי שכך יעשה גם בעניינו של המערער.

48. בנסיבות אלו, הרי שלא שוכנעתי בקיומה של פגיעה ממשית ויוצאת דופן במערער ואף אני סבורה, כי לא

מתקיים גם התנאי השני הקבוע בהלכת "תמר כתב", כאמור.

49. מודעת אני לאמור בתסקירי שירות המבחן, זה המקורי וזה המשלים (שהוגש בהליך שבפנינו), בשים לב לתוכנם ולהמלצה המובאת בסופם. אכן, בהליך שבפנינו, ראינו להפנות את עניינו של המערער לשירות המבחן כדי שזה יגיש תסקיר משלים ועדכני בעניינו ויתייחס לסיכויי שיקומו ולמידת הפגיעה בו באם תיוותר ההרשעה על כנה. בהקשר זה נציין, כי בהחלטה שניתנה, נקבע מפורשות, כי אין בעובדה זו כדי להביע עמדה לגופו של עניין. בכל אופן, באמור בתסקיר המשלים ותוך בחינת מכלול השיקולים הרלוונטיים, אין כדי להביא למסקנה, כי נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט קמא כשראה להרשיע את המערער בדין וזאת בזיקה לכל ההנמקות המצטברות שפורטו בהכרעת דינו של בית המשפט קמא ואף הובאו בפסק דין זה.

50. בהקשר זה אף יצוין, כפי קביעת בית המשפט קמא, כי המלצת שירות המבחן לעולם המלצה היא וכי על בית המשפט לשקול את מכלול השיקולים הבאים בפניו ולערוך את האיזון הראוי בין האינטרסים השונים הנלחמים על הבכורה. כך עשה בית המשפט קמא, תוך בחינה ושקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים וערכת האיזון הראוי ביניהם. מסקנתו בדין יסודה ואינני סבורה, כי יש מקום להתערב בה.

51. בהקשר זה אף אעיר ואציין, כי אין עניינו של המערער שונה קטגורית מעניינם של סטודנטים רבים ואחרים, אשר עברו עבירות דומות, נתונים דומים למערער והם הורשעו בדין. כך לדוגמא, ראה בעניין **אישנייה** שצוטט לעיל, שם קיבל בית המשפט את ערעור המדינה והרשיע את המשיב, סטודנט ללימודי כלכלה וחשבונאות, אשר ביצע עבירות של קשירת קשר לביצוע עוון וניסיון לקבלת דבר במרמה.

במקרה שם, עסקין במי שניגש פעמיים לבחינות הקבלה הפסיכומטריות ולא עמד ברף הקבלה הנדרש. המשיב שם, קשר קשר עם אחר לפיו, האחר ייבחן במקומו בבחינה שהתקיימה. כך אכן קרה. בדיעבד, התגלתה המרמה והמשיב לא קיבל ציון. המשיב טען, כי הרשעתו לא תאפשר לו לעסוק במקצוע שבו בחר ואותו למד, קרי, ראיית חשבון.

כאמור, בית המשפט קיבל את הערעור והרשיע את המשיב במיוחס לו.

52. כן נציין את עניינו של הנאשם הנוסף, אשר הינו סטודנט להנדסת חשמל ואשר אף הוא טען, כי הרשעתו בדין תפגע בעתידו. בית המשפט כאן, שעה שדחה את ערעורו, ציין בפסק דינו, בין היתר, כי לא עלה בידי הנאשם הנוסף לשכנע, כי הותרת ההרשעה על כנה תגרום לו נזק קונקרטי בלתי מידתי וכי לא יוכל לעסוק במקצוע זה לאחר שיסיים את לימודיו.

לא למותר לציין, כי המערער שבפנינו, כאמור, הוא זה שאמור היה ליהנות מפירות מעשה הרמיה ככל שזה היה צולח והוא בעל האינטרס ברמיה, בשונה בהקשר זה מהנאשם הנוסף.

53. ב"כ המערער הוסיף וטען בדבר גילו הצעיר של המערער, חלוף הזמן, היותו חסר עבר פלילי והפנה לנסיבות ביצוע העבירה. לא מצאתי, כי יש באלה, נוכח כל ההנמקות המצטברות שפורטו לעיל, כדי להביא למסקנה, כי נפלה שגגה בהחלטתו של בית המשפט קמא, עד כי ערכאת הערעור תתערב בה. למעלה מן הצריך אעיר, כי נתונים אלה יפים הם ונכונים על דרך הכלל גם בעניינם של סטודנטים אחרים וביתר שאת, נכונים הם גם בענייניו של הנאשם הנוסף, אשר הרשעתו, כאמור, נותרה על כנה.

54. ב"כ המערער טען עוד בדבר מאמציה של משפחת המערער לסייע בלימודיו, כמו גם היותה משפחה נורמטיבית ויתר טיעוניו בהקשר זה, כמפורט בטיעוניו שם. גם אלה שוקללו על ידי ולא מצאתי, כי יש באלה כדי לשנות מהמסקנה אליה הגעתי כמפורט לעיל.

55. ב"כ המערער הוסיף וטען בדבר הסתמכות המערער וציפייה שיצר בית המשפט קמא, שעה שראה להפנות את המערער והנאשם הנוסף לשירות המבחן בטרם הרשעתם בדין. לא מצאתי, כי יש בטענה זו ממש ואין בעצם הפניית המערער לשירות המבחן כדי שזה יעשה להגשת תסקירו בטרם הרשעת המערער בדין, כדי ליצור אצל המערער הסתמכות או ציפייה כלשהי. לאחר שהתקבלו תסקירי שירות המבחן, נשמעו טיעוני הצדדים לעונש והונחה התמונה בכללותה בפני בית המשפט, הרי שבא הוא למסקנתו בדבר הרשעת המערער בדין ולא מצאתי, כי נפל פגם בהליך זה.

56. בנסיבות אלו ונוכח כל האמור לעיל, אני סבורה, כי הכרעת דינו של בית המשפט קמא והחלטתו להרשיע את המערער, בדין יסודה ואין מקום להתערב בה. אשר על כן, הייתי ממליצה לחבריי לדחות את הערעור.

י' שיטתית, שופטת

א. הלמן, שופטת בכירה, אב"ד:

מסכימה.

**א' הלמן, שופטת בכירה
[אב"ד]**

ס. דבור, שופט:

מסכים.

ס' דבור, שופט

הוחלט, אפוא, פה אחד לדחות את הערעור.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים בהקדם.

ניתן היום, ד' תשרי תשע"ז, 06 אוקטובר 2016, בהעדר הצדדים.

א' הלמן, שופטת בכירה
[אב"ד] י' שיטרית, שופטת ס' דבור, שופט